

Ruch biblijny i liturgiczny

Nr 6

ROK XIII

1960

O. Franciszek Małaczyński OSB, Tyniec

NOWY ETAP ODRODZENIA LITURGII

Liturgia, jako kult oddawany Bogu przez widzialną społeczność, musi mieć swoje przepisy określające sposób wykonywania czynności liturgicznych. Przepisy te, zwane „rubrykami“ od barwy druku wyróżniającej je wśród tekstów liturgicznych, od dawna wymagały gruntownej reformy.

Sytuacja w dziedzinie rubryk przypominała położenie w dziedzinie prawa kościelnego przed jego kodyfikacją. Przez wieki nawarstwiały się rozporządzenia papieskie i odpowiedzi Św. Kongregacji Obrzędów tak, że powstał gąszcz przepisów, w których nawet najbieglejsi nie zawsze mogli się wyznać.

Potrzebie reformy usiłował zaradzić Pius XII przez dekret Św. Kongregacji Obrzędów *O uproszczeniu rubryk* z 23 marca 1955 r. Dekret ten, już w założeniach swoich prowizoryczny, wywołał tym gorętsze pragnienie uporządkowania całej dziedziny rubryk. Biorąc jednak pod uwagę zamierzoną ogólną reformę ksiąg liturgicznych i zapowiedziane zwołanie Soboru powszechnego nie spodziewaliśmy się przed Soborem nowych aktów prawodawczych w tej dziedzinie. Tymczasem 10 numer *Acta Apostolicae Sedis* z datą 15 sierpnia 1960 r. przyniósł nowy zbiór rubryk, zatwierdzony przez Ojca św. Jana XXIII dnia 25 lipca 1960 r. i ogłoszony następnego dnia przez św. Kongregację Obrzędów. Nowy kodeks rubryk jest zatem niespodzianką, kłopotliwą wprawdzie dla autorów kalendarzy

kościelnych, ale miłą dla sprawujących liturgię i jej uczestników.

Kodyfikacja rubryk mszału i brewiarza stanowi nowy poważny etap w dziedzinie odrodzenia liturgii, nie jest to jednak etap ostateczny. Papież zostawia Ojcom przyszłego Soboru rozpatrzenie podstawowych zasad reformy liturgii i decyzje co do zmiany tekstów liturgicznych. Wiadomo również, że komisje papieskie od lat pracują nad nowym przekładem Psalterza i rozłożeniem go w Brewiarzu, że przewiduje się nowy rozkład perykop z Pisma św. we Mszy i w Oficjum, a nawet pewne zmiany w ich strukturze. Niemniej nowy kodeks będzie przez dłuższy czas normował służbę Bożą w Kościele łacińskim.

Ponieważ z dniem 1 stycznia 1961 r. tracą moc rubryki ogólne Brewiarza i Mszału rzymskiego, a także wszystkie odpowiedzi św. Kongregacji Obrzędów sprzeczne z nowym Kodeksem rubryk, postanowiliśmy podać naszym czytelnikom w całości nowy zbiór rubryk oraz związane z nim dokumenty Stolicy Świętej w polskim przekładzie.

Tłumacząc nowy zbiór rubryk starałem się unikać „żargonu“ jaki spotyka się niekiedy w dziedzinie rubrycystyki (np. „w razie konkurencji komemoruje się ferie“). Dlatego starałem się używać określeń polskich, a tam gdzie nie ma uartego terminu w języku polskim pozostawiłem wyraz łaciński. W nawiasach podałem charakterystyczne określenia i zwroty łacińskie. W języku oryginalnym podaję również kalendarz, którego zrozumienie nie następuje trudności.

Ponieważ z konieczności tłumaczyłem szybko, na pewno przekład nie jest wolny od usterek. Z wdzięcznością przyjmuje uwagi czytelników i propozycje co do polskiej terminologii w dziedzinie rubrycystyki.

O. FRANCISZEK MAŁACZYŃSKI OSB

Tłumacz zastrzega sobie wszelkie prawa do przekładów zawartych w tym numerze.